

# Ýaryş / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

Ýaryş / hekaýa ÝARYŞ

...Ejesi bilen dil birikdirip, ikisi iki ýerden kakasynyň gulagyny gazalap-gazalap, ahyry aldyran täzeje tigrini idip köcä çykdy.

Eýlesine-beýlesine garanjaklap, nijeme günler bări içini ýakyp gezen garşydaşyny gözledi.

Hany şol, her gün köcäň gyrasynda gultunyp duran onuň deňesinden "wazlap", iki ýana okkesdirmə geçýänje kilçik?!

Hany, çyksyn-da bu günem köcä! Tigriniň şahyndaky jayňyny jyňyrdadyp, zoguldawugyny gygyrdan bolup, gelsin-dä, indem ýanyna!

Şol pille-de onuň gökdäki dilegi ýerde gowuşdy. Misli, özüniň ýatanylýandygyny duýan dek, birki jayý beýle ýanlaryndaky goňşularynyň özi bilen ýaşytdaş ogly, tigrini sürüp, gädiklerinden göründi.

Onuňam tigri täze.

Ýöne, täze bolsa-da munuňky deýin şu günjük dükandan getirilen guly gyrylmadyk täze däl-de, münülip ýörülenine üç-dört hepde geçen täze.

Garşydaşy, ilki bir oňa barmysyňam diýmän, tigriniň çarhyny äwmezeklik bilen aýlap, deňesinden geçirip gidiberjek boldy.

Emma, bujagaz kindiwanja ýaşda beýdip bolýan bolsa bolmajakmy? Saklandy.

-Saňa-da alyp berdilemmi?-diýip, tigrinden düşmän onuňkyny birlaý gözden geçirgen bäsdeşi dodajygyny çöwürdi.

Olam dodak çöwürmekde ondan kem galman, ägirt uly göwnüyetmezçilik bilen garşydaşynam, onuň tigrinem synlady-da, özüne berlen sowaly jogapsyz goýup, ençeme gün bări diýmeli göwnünde besläp ýören teklibini oklady:

-Ýaryşjakmy?!

-Ýö...-diýip, özüne göwni ýetýän bäsdeşem yza tesmedi. Ýöne az-kem oýurgandy-da, yzyny dowam etdi:-Ýone, kakam ikimiz-ä öýde

küst oýnaşsak, utulany pitiklemeden oýnaýas. Senem utulsaň näme goýyaň, hä?!

-Nä, "utulsaň" diýen bolýaň-aý? A birden men ozaýsam näme? Garşydaşynyň munuň ýaly, ikitaraplaýyn gepleşikler geçirmek babatda tejribesi ýetik bolara çemeli. Ol birjik-de säginmedi: -Men-ä pitiklesseňem bar. Ýok, ony etmeseňem, ine,-diýip ol, kelte jalbarçasynyň kisesinden iküç sany süýji çykardy:-ozsaň süýjumi berýän.

Oglanjyk ýeňsejigini gaşady.

-Bolýa. Onda menem häzir öýden bir alma getireýin. Şony goýýan.

-Nä, pitiklesmeden gorkduň geräm, hä?!-diýip, bäsdeşi oňa gyjytly nazar oklady.

-Menmi gorkýan?-diýip oglanjyk örç alyp galdy:-Men bar-a, men neme...

Ol garşydaşynyň jayna bataýjak has ýiti söz gözläp kösendi.

Tapmady.

Ýöne, şonda-da gep alyp galmadı:

-Eger-de sen şü warak tigrinde meni ozsaň men saňa hem-ä almamy bererin, hemem üç gezek pitikletdirerin. Bolýamy, şo?!

-Bolýa,-diýip bäsdeşi, şol bir äwmezek keşbini üýtgetmän hasam beter kemsidiji ýyrşardy:-Ýöne, meň süýüm-ä ine, seň almaň nirde?

-Häzir getirýän!-diýdi-de, oglanjyk tigrini taşlap, öýlerine eňdi. Yzyna ýel çalmanka-da dolanyp geldi. Garşydaşyna getiren almasyny görkezdi.

-Onda hanha, hol çatrygy görýäňmi?-diýip, garşydaşy, özlerinden baş-alty howly daşlykdaky çatryga elini uzatdy:-Şoňa baryp gaýtmaşakdan ýaryşýas. Kim yza galsa, utan ony üç gezek pitikleyä. Onnoňam almany alýa. Bolýamy şü?

-Ýa-da süýjuni!-diýip oglanjyk, köpbilmiş bäsdeşine düzediş berdi.

-Ýa-da süýjuni!-diýip ol, biparhlyk bilen gaýtalady.

Soň bäsdeşler tigirlerinde ykjamlanyp, teker deňleşdirdilerde, taýýarlandylar.

-Bir, iki...-diýip bäsdeşi sanamaga başlady. Birdenem:

-Üç! Eňdik!-diýdi-de, ok bolup, öne atyldy.

Oglanjygam ondan galmady.

“Atlar goni ýola düşdüler!” diýlip, şowhun bilen gygyrylýan, ýaryşyň jygbä-jyg pursaty başlandy.

Oglanjyk birbada bäsdeşinden iki-üç ädim ozup geçse-de, çatrykdan yzlaryna aýlananlaryndan soň, gara dere batyp, demide mine ýetmän sojap, yza galyp ugrady.

Pellehana ýakynlarynda bolsa, halys aýajyklarynda ysgyn galmadyk oglanjyk, özuniň ýaryşda utulýandygyny ýurejigi bilen duýdy.

Birhili, onuň derlän maňlaýjygy pitigiň awusyny öňünden syzýan dek, gjemäge başlady. Jübüsine zor bilen dykyp salan almasam öz-özünden eräp, kiçelip barýana döndi...

Birdenem...

Özünden esli ozup barýan bäsdeşi çarkandaga düşdumi nämemi, şol batly barşyna tagasyksyz çäýkanjyrady-da, ýere ýazylyp gitdi.

Onuň ýap-ýaňyja-da umytsyz lapykeçlikden dolup duran göwünjigini dünýäsygmaz şatlyk gark etdi.

“Ozdum!” diýen heýjanly pikir bilen ol guma bulasyp ýatan bäsdeşiniň deňesinden dazlap geçdi.

Sähelce aralykda-da pellehana...

Emma...

Birdenkä, göze görünmeýän kimdir biri gulagynyň agzynda kakasynyňka meňzeş ses bilen: “Dur! Munyň karam bolýa!” diýip pyşyrdap goýberen ýaly boldy.

Ol öz-özünden badyny gowşatdy-da, togtady.

Dem salym yzyna garanjaklap, kürtdürip durdy.

Soňam, tigrini haýaljakdan idip, henizem ýerinden turman, agyrdan elini “huwwalap” oturan garşydaşynyň ýanyна dolandy.

-Agyrýamy?

“Hümm” edip, garşydaşy baş atdy.

Oglanjyk sesini çykarman oňa tigrini galдыrmaga kömeklesdi.

Olar iki bolup, köcäniň gyrasyna çekildiler. Tigirlerini ýerde ýatyryp, özlerem oturdylar.

Dymşyp otyrlar...

Birhaýukdan soň oglanjyk dyzap-dyzap kisesine dykan almasyny çykardy. “Hartyldadyp” bir gezek dişledi-de, ony gapdalyn daka

uzatdy:

-Dişle!

Bäsdeşi sesini çykarman uzadylan alma agyz saldy. Yzyna uzatdy.

Şeýdip, ýanaşyk oturanlar gezekli-gezegine dişläp, almany gutartdylar. Soň bäsdeşiniň çykaran süýjüsini iýdiler. Soň, bäsdeşi gaýgylı dem aldy-da, gapdalyndaka garap, maňlaýyna düşýän saçyny sypjyrylyp, ganjaryp duran eli bilen galdyrdy:

-Pitiklejekmi?

Oglanjyk: “jukk” edip, başyny ýaýkady... Hekaýalar